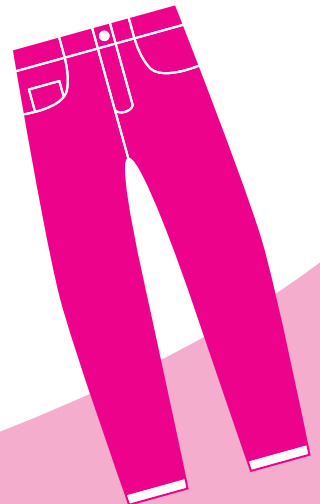

KALHOTY

Podle nejnovějších archeologických nálezů vznikl **i|y** kalhoty už minimálně před třemi tisíci let. V západní Číně našl **i|y** archeologové kalhoty, které asi používal **i|y** pastevci. Kalhoty nejspíš měl **i|y** chránit jezdce na koni, aby se jim neodíral **i|y** nohy na vnitřní straně stehen. Jiné nálezy doložil **i|y** rozšíření kalhot i jinde v Číně, kde je používal **i|y** vojáci, kalhoty nosil **i|y** také kočovníci ve střední Asii, například Sarmati nebo Skythové.

Starověcí Řekové i Římané kalhoty odmítal **i|y**. Kalhoty sice znal **i|y** od Galů, ale považoval **i|y** je za barbarské, a Římané je dokonce zakazoval **i|y**. Přesto se kalhoty časem rozšířil **i|y** po celé Evropě. Ve středověku připomínal **i|y** spíše punčochy, často měl **i|y** každou nohavici jinak barevnou.

Bezesporu nejslavnějšími kalhotami se stal **i|y** džíny. Vymyslel je Levi Strauss a oblíbil **i|y** si je hlavně zlatokopové v době zlaté horečky v USA. Rádi je nosil **i|y** i kovbojové v Texasu v období kolem první světové války. V polovině 20. století se stal **i|y** módou mladých a postupně je začal **i|y** nosit lidé bez ohledu na věk.

BOTY

První boty nosil **i|y** lidé už v době kamenné. Jako suroviny pro jejich „výrobu“ posloužil **i|y** různé přírodní materiály – kůra, lýko, později přibyl **i|y** kožešiny. Ve starověkých kulturách nosil **i|y** boty jen ti nejmajetnější. V Mezopotámii už asi rozlišoval **i|y** pánské a dámské boty, Egypťané zhotovoval **i|y** sandály, které nosil **i|y** i faraoni. Také Řekové a Římané znal **i|y** koženou obuv.

Zajímavou podobu dostal **i|y** boty v době gotiky. V módě byl **i|y** kožené boty s dlouhou špičkou zatočenou nahoru. Boty postupně dostával **i|y** delší a delší špičky a připomínal **i|y** to, co dnes známe spíš jako šaškovské střevíce. Tyto boty, zvané zobáková obuv, byl **i|y** výhradně pánskou výsadou. V době renesance pak boty prodělal **i|y** další obrat ve vývoji. Byl **i|y** jednoduché, nenápadné, lidé si často obouval **i|y** jakési punčochové kalhoty s podrážkou. Špičky bot se postupně rozšiřoval **i|y**. Renaissance ale také přinesla obuv pestrou, barevnou, zdobenou. V 16. století se u dámské obuvi začal **i|y** objevovat kothurny, jakési podešve podobné pantoflím, které občas dosahoval **i|y** výšky několika decimetrů. Ženy v nich skoro nemohl **i|y** samy chodit, jistil **i|y** je služby. Kothurny ve městech bez kanalizace přitom byl **i|y** poměrně praktickým doplňkem.

UKAVICE

Rukavice znal*i|y* už Peršané, staří Řekové a Římané, nosil*i|y* je obyvatelé severní Evropy. Nejstarší rukavice měl*i|y* oddělený jen palec, takže činnosti, které se v nich mohl*i|y* dělat, byl*i|y* velmi omezené. Až později vznikl*i|y* rukavice s jednotlivými oddělenými prsty.

Populární se stal*i|y* ve středověku, kdy začal*i|y* být i odznakem jistého postavení. Nosil*i|y* je vysocí církevní představitelé, knížata a další šlechtici, samozřejmě panovníci. Takové rukavice býval*i|y* bohatě zdobené. Rukavice se stal*i|y* součástí rytířského oděvu, někdy i včetně brnění. Ve 13. století už je nosil*i|y* i ženy, také jejich rukavice odrážel*i|y* postavení ve společnosti. Obrovského rozkvětu se rukavice dočkal*i|y* v době panování anglické královny Alžběty I., kdy byl*i|y* zdoben*i|y* bohatým různobarevným vyšíváním. Od té doby až do 20. století byl*i|y* rukavice nedílnou součástí nejen dámských šatníků.

Rukavice měl*i|y* původně hlavně ochrannou funkci. Sloužil*i|y* k ochraně před chladem a mrazem, jiné zase ochraňovaly před vysokými teplotami v průmyslových provozech. Speciální rukavice se začal*i|y* používat v některých sportech. Brankáři v míčových sportech, boxeři, cyklisté, hokejisté, lyžaři a mnozí další začal*i|y* používat různé typy rukavic, které se postupem času zdokonaloval*i|y*.

BRUSLE

Přestože by se mohlo zdát, že brusle vymyslel*i|y* až lidé v moderní době, skutečnost je trochu jiná. Archeologické nálezy potvrdil*i|y*, že na různých místech světa lidé používal*i|y* jakési prehistorické brusle už od pravěku skoro všude tam, kde v zimě panoval*i|y* mrazy. Lidé potřeboval*i|y* překonávat překážky v podobě zamrzlých vodních ploch, a tak různě upravoval*i|y* kosti, první brusle tedy byl*i|y* kostěné. Neměl*i|y* hrany, a tak lidé musel*i|y* k pohybu používat hole. Takové brusle se našl*i|y* i na Levém Hradci, brusle tedy znal*i|y* i první Přemyslovci.

Brusle zdokonalil*i|y* Keltové, kteří přišl*i|y* na to, jak vyrobit železo. Železo použil*i|y* i pro výrobu bruslí. Nejstarší dochované železné brusle, které byl*i|y* vyroben*i|y* asi před dvěma tisíci let, uchovává muzeum v Budapešti.

Ve středověkém Holandsku byl*i|y* brusle dřevěné a na nich byl připevněn železný plátek. Jednoho člena cechu napadlo železný plátek otočit o 90 stupňů – tak spatřil*i|y* světlo světa brusle v dnešním slova smyslu. Bruslaři už dosahoval*i|y* větší rychlosti a k pohybu nepotřeboval*i|y* hole, protože brusle se stal*i|y* ovladatelnějšími.

KLOBOUK

Klobouky se v evropské módě prosadil **i|y** v 15. století. Tehdy šlechtici a bohatí měšťané začal **i|y** nosit plstěné klobouky, které byl **i|y** příjemné na dotek a zároveň hodně vydržel **i|y**. O století později se ve Francii objevil **i|y** velké klobouky, které byl **i|y** zdoben **i|y** ptačími pery. Tyto klobouky si udržel **i|y** u vyšších společenských vrstev oblíbené také v následující době. V 18. století dával **i|y** muži přednost střídmejší módě, nosil **i|y** se hlavně dvoucípé klobouky, které původně seděl **i|y** na hlavě tak, že jeden cíp směřoval dopředu, druhý dozadu. Změnu přinesl Napoleon Bonaparte, který klobouk otočil o 90 stupňů, takže cípy klobouku směřoval **i|y** do stran.

V 19. století se klobouky stal **i|y** neodmyslitelnou součástí pánské i dámské módy. Později dokonce klobouky vyjadřoval **i|y** politickou orientaci svých nositelů, například socialisté si oblíbil **i|y** menší kulaté klobouky. Ve Spojených státech se zase prosadil **i|y** klobouky vyráběné z jemné slámy a palmových vláken. Takový klobouk měl na hlavě americký prezident při slavnostním otevření Panamského průplavu. Snímky obletěl **i|y** celý svět, klobouky tohoto typu dostal **i|y** název panama. Vybavení klobouky typu panama později odjížděl **i|y** lidé k moři či do lázní. Spojené státy dal **i|y** světu jeden z nejoblíbenějších módních doplňků 20. století.

KOPAČKY

Kopačky vznikl*i|y* jako boty, které byl*i|y* speciálně vyroben*i|y* pro sport podobný fotbalu. První kopačky vznikl*i|y* v Anglii z osobního popudu krále Jindřicha VIII., kterému je ušil jeho osobní švec. Sice se nedochoval*i|y*, ale podle jejich popisu to byl*i|y* boty ze silné kůže, které sahal*i|y* asi do půlky lýtek a byl*i|y* docela těžké. Rozhodně vážil*i|y* více než boty pro běžné nošení, protože měl*i|y* chránit nohy před možným zraněním. Královské kopačky ze 16. století ještě neměl*i|y* kolíky. Ty vznikl*i|y* mnohem později, až v 19. století, kdy angličtí dělníci začal*i|y* do podrážek dávat ocelové šrouby. Poté už se kopačky vyvíjel*i|y* podobně, jako se upravovala fotbalová pravidla.

Ve 30. letech 20. století už musel*i|y* všichni hráči na hřišti mít stejné kopačky. Kolíky, kterým lidé říkal*i|y* také hřeby nebo špunty, se vyráběl*i|y* bezpečnější, musel*i|y* být zaoblené. Ještě před druhou světovou válkou se objevil*i|y* kopačky, u kterých se dal*i|y* kolíky měnit.

Zásadně se kopačky změnil*i|y* v druhé polovině 20. století. Ztrácel*i|y* ochrannou funkci, důležitějšími se stal*i|y* možnosti ovládní míče, stabilita hráčů, snadnost pohybu. V 60. letech už fotbalisté hrál*i|y* v kopačkách, které sahal*i|y* jen pod kotníky, nové technologické postupy pak u kopaček výrazně snižoval*i|y* hmotnost. Na konci století už některé modely vážil*i|y* jen 200 gramů.

